

İdarece ihalede süre uzatımına dayanak gösterilen proje revizyonları nedeniyle işin gecikmesinin idareden kaynaklanan sebepler kapsamında olduğu ve süre uzatımının zamanında verilmemiş olmasında yüklenicinin bir kusuru bulunmadığı anlaşıldığından, bu günlere ilişkin gecikme cezası kesilmemesinde mevzuata aykırılığın söz konusu olmadığı hk

ihalede proje revizyonları

Kamu İdaresi Türü	Belediyeler ve Bağlı İdareler
Yılı	2018
Dairesi	6
Karar No	752
İlam No	184

Tutanak Tarihi	13.10.2020
Kararın Konusu	İhale Mevzuatı ile İlgili Kararlar

Süre Uzatımı/Ceza Kesintisi

Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerin incelenmesi ve duruşmada hazır bulunanların dinlenmesi sonucunda;

A) Denetçi tarafından, “..... İlçesi Gençlik Merkezi Yapım İşi”nde verilen süre uzatımının Sözleşme ve Şartnameye uygun olmaması sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

İşe ait Sözleşmenin 18’inci maddesinde, süre uzatımı verilecek hallerin Yapım İşleri Genel Şartnamesi’ne göre belirleneceği belirtilmiş ve Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin “İşin süresi ve sürenin uzatılması” başlıklı 29’uncu maddesinde ise bu konuda düzenleme yapılmıştır. Süre uzatımı sebebi sayılacak zorunlu gecikme nedenleri, sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi’nin 29’uncu maddesinde birisi mücbir sebepler, diğeri ise idarenin sebep olduğu haller olmak üzere iki başlık altında yer almaktadır. Sözleşmede belirtilen ve sorumluluğu yükleniciye ait olmayan ve işin yapılmasına engel durumun ortaya çıkması halinde idarece süre uzatımı verilebilecektir.

Yüklenici tarafından ..... tarihli ve ..... sayılı dilekçe ile süre uzatımı talebinde bulunulmuş olup, bu dilekçede süre uzatım talebinin gerekçesi olarak;

– Çevre imalatlarıyla ilgili proje ve imalat değişiklikleri ile yapının muhtelif bölümlerinde idarenin talebi doğrultusunda gerçekleşen imalat değişiklikleri,

– Hakedişlerin sözleşme eki Yapım İşleri Genel

Şartnamesi'nde belirlenen azami 45 günlük süre içerisinde ödenememiş olması,

hususları gösterilmiştir.

Sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden; söz konusu süre uzatımı kararında sadece çevre imalatlarıyla ilgili proje revizyonları nedeniyle bu imalatların bir süre durdurulmasının işe olan etkisi esas alınarak süre uzatımı verilmişse de, esasen hakediş ödemelerindeki gecikmeler dolayısıyla da yükleniciye süre uzatımı verilmesi gerektiğinin tespit edildiği, ancak her iki sebebin çakışması nedeniyle süre uzatımı kararında sadece çevre imalatları gerekçesine işaret edildiği,

Bu çerçevede, hakediş ödemelerindeki gecikmeye ilişkin olarak; söz konusu işe ilişkin yüklenicinin hakediş ödemelerinin 45 günü aşamasından kaynaklanan "Süre Uzatım Revize Hesabı"nın yapıldığı ve Yükleniciye 21 gün ek süre verildiği, ancak, yükleniciye zaten çevre imalatlarına ilişkin proje revizyonları nedeniyle süre uzatımı verilmiş olmasının işin bir an önce tamamlanmasının hedeflenmesi nedenleriyle hakediş ödemelerindeki gecikme gerekçesinin ihmal edildiği, süre uzatım kararının sadece proje revizyonlarına dayandırıldığı, çevre imalatlarındaki proje revizyonları nedeniyle işin gecikmesine ilişkin olarak ise çevre imalatlarıyla ilgili proje revizyonu ihtiyacının ortaya çıktığı, 01.03.2018 tarihli tutanakla yükleniciye gerekli revizyonlar yapılınca kadar çevre imalatlarını durdurma talimatının verildiği, 26.03.2018 tarihinde revize projeler uygun bulunarak çevre imalatlarına başlanması gerektiğinin tespit edildiği,

anlaşılmıştır.

..... tarihli süre uzatımı kararında bu durumun işin ilerleyişine olan etkisi; "İş bu yazı ekinde yer alan tutanaklara istinaden ..... ile ..... tarihleri arasında

yaklaşık ..... TL'lik iş kalemlerinin imalatı yapılamamıştır. Günlük ortalama yapılması gereken ..... TL (.....) tutarın idareden kaynaklı gerçekleştirilemeyen ..... TL'lik imalata oranlanmasıyla bulunan 24 gün (.....) ek süre verilmesi gerekmektedir." şeklinde değerlendirilip, idareden kaynaklanan nedenlerle yapılması geciken imalat tutarının günlük harcama metodu üzerinden belirlenen gün karşılığı tespit edilerek ilave süre verilmesi uygun bulunmuştur.

Sorgu konusu süre uzatımının esasen temel dayanağının yüklenicinin önceden hakettiği süre uzatımının oluşturduğu, şöyle ki; işin yapımı aşamasında öngörülenden farklı bir zeminin ortaya çıktığı, İdare lehine azalmalar olacağı ve daha az imalatta bu işin yapılabileceğinin öngörüldüğü, bu nedenle projede revizyona gidildiği, burada yaklaşık 17 günlük bir süre geçirildiği, süre uzatımı durumu ortaya çıktığında ise bu sürenin hemen verilmediği, işin mümkün olduğunca erken bitirilmesi gerekçesiyle süre uzatımının sona saklandığı, daha sonra yüklenicinin işi süresinde bitirememesi nedeniyle yüklenicinin daha önceden kazandığı söz konusu sürenin yükleniciye verildiği görülmüştür.

Sözleşme eki Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nde süre uzatımı sebepleri, mücbir sebepler ve idareden kaynaklanan sebepler olarak belirlenmiştir. İdareden kaynaklanan sebeplere ilişkin olarak Şartname'nin 29'uncu maddesinin 4'üncü fıkrasında, "(4) İdarenin, sözleşmenin ifasına ilişkin yükümlülüklerini Yüklenicinin kusuru olmaksızın yerine getirmemesi (yer teslimi, projelerin onaylanması, iş programının onaylanması, ödenek yetersizliği gibi) ve bu sebeple sorumluluğu Yükleniciye ait olmayan gecikmelerin meydana gelmesi, bu durumun taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması ve Yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş olması halinde, işi engelleyici sebeplere ve yapılacak işin niteliğine göre, işin bir kısmına veya tamamına ait süre en az gecikilen süre kadar uzatılır." denilmektedir.

Dolayısıyla, İdarece süre uzatımına dayanak gösterilen proje revizyonları nedeniyle işin gecikmesinin idareden kaynaklanan sebepler kapsamında olduğu, Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 29'uncu maddesinin 7'nci fıkrasında yer alan; "Ancak idarenin sebep olduğu süre uzatımını gerektiren gecikmelerde, yüklenicinin yirmi gün içinde yazılı bildirimde bulunma şartı aranmaz." hükmü gereği yüklenicinin yirmi gün içinde idareye yazılı olarak bildirimde bulunma zorunluluğunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle, İdarece süre uzatımına dayanak gösterilen proje revizyonları nedeniyle işin gecikmesinin idareden kaynaklanan sebepler kapsamında olduğu ve süre uzatımının zamanında verilmemiş olmasında yüklenicinin bir kusuru bulunmadığı anlaşıldığından, bu günlere ilişkin gecikme cezası kesilmemesinde mevzuata aykırılığın söz konusu olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu itibarla, mevzuatına uygun olduğu anlaşılan ..... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.

B) Denetçi tarafından, "..... İlçesi Gençlik Merkezi Yapım İş'i"nde Sözleşmesinde istenen teknik personelin imalatın yapıldığı sürede iş başında bulunmadığı halde ceza kesilmemesi sonucu kamu zararına neden olduğu iddia edilmişse de;

İşe ait Sözleşmenin "Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması" başlıklı 23'üncü maddesinde,

"23.1. Yüklenici, 23.3. maddesi uyarınca, İdareye bildirdiği teknik personelin onaylandığının kendisine bildirildiği tarihten itibaren aşağıda adet ve unvanları belirtilen teknik personeli iş programına göre iş yerinde bulundurmak

zorundadır.

23.2. Yüklenci, yukarıda adet ve mesleki unvanı belirtilen teknik personeli iş programına göre iş başında bulundurmadığı takdirde ceza müteakiben düzenlenecek ilk hakedişten kesilir.

23.3 Teknik personelin idareye bildirilmesi ve iş yerinde bulundurulmasıyla ilgili hususlarda Yapım İşleri Genel Şartnamesinde yer alan hükümler uygulanır. ”

düzenlemesi yapılmıştır.

Yapım İşleri Genel Şartnamesi'nin 19'uncu maddesinin 8'inci fıkrası; “İş programına göre iş yerinde bulundurulması istenen teknik personelin iş başında bulundurulmaması durumunda İdare öngörülen teknik personel iş başına getirilene kadar, herhangi bir ihtarla gerek kalmaksızın işi durdurabilir. Bu personelden, işin teknik ve idari denetimini yapmakla görevli olanlar, zorunlu hallerde ve yerine yine aynı niteliklere sahip olduğu İdarece kabul edilmiş vekil bırakarak; diğerleri ise, hastalık, İdarenin yazılı onayı ile yıllık izin kullanılması veya işle ilgili seyahat yapılması gibi sebeplerle işyerinden ayrılabilirler.” şeklindedir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 48.2'nci maddesinde ise; “Yapım işlerine ait tip sözleşmenin “Teknik personel, makine, teçhizat ve ekipman bulundurulması” başlıklı 23 üncü maddesine göre; teknik personelin iş programına göre, işin kendi mesleğine ilişkin kısmının gerçekleştirilmesi sırasında işyerinde bulundurulması gerekmekte olup teknik personelin tamamının işin başlangıcından sonuna kadar iş yerinde devamlı olarak bulundurulma zorunluluğu bulunmamaktadır.” denilmektedir.

Mevzuatın konuyu düzenleyen hükümlerine göre Sözleşmede istenen teknik personelin sürekli biçimde değil, iş programının gerekli kıldığı zamanlarda şantiyede bulunması

gerekmektedir.

İşe ait sunulan ..... tarihli ilk iş programında inşaat imalatlarının ..... ile ..... arası, elektrik imalatlarının ..... ile ..... arası, mekanik imalatlarının ..... ile ..... arasında yapılacağı belirtilmiştir.

Denetçi tarafından, şantiye defterinde ilgili teknik personelin iş başında bulunduğu kayıt altına alınmadığı noktasından hareketle kamu zararı iddiasında bulunduğu görülmüşse de sorumluların savunmaları ve savunma ekinde sunulan belgelerden, Yüklenicinin Sözleşmesinde istenen teknik personel ile ilgili tüm belgeleri (teknik personel bildirim ve ekinde taahhütname, diploma, oda kayıt belgesi vs.) İdareye teslim ettiği, ayrıca işin sözleşmeye uygun olarak tamamlandığı hususunun yapı denetim görevlilerinden bağımsız olarak oluşturulan geçici kabul komisyonu tarafından da tespit edildiği ve tüm sistem ve cihazlar çalışır durumda işin geçici kabulünün gerçekleştirildiği, söz konusu personelin yüklenici bünyesinde çalıştığıнын noterden taahhütname ve SGK belgeleri ile sabit olduğu görüldüğünden, teknik personelin iş başında olduğuna yönelik bilgilerin sehven şantiye defterine işlenmediği anlaşılmaktadır.

Açıklanan gerekçelerle, şantiye defterinin gereği gibi işlenmemesi bir usul hatası olmakla beraber teknik personelin şantiyede bulunmadığına tek başına delil teşkil edecek bir mahiyet arz etmemektedir. Zira, bu hususun ayrı bir tutanakla veya şantiye defterinde "mevcut olmadığını" açıkça belirten bir kayıtle tespit edilmesi gerekmekte olup, somut olayda ise böyle bir tutanak veya kayıt bulunmamaktadır.

Bu itibarla, mevzuatına uygun olduğu anlaşılan ..... TL ile ilgili olarak ilişilecek husus bulunmadığına, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'nun 55'inci maddesi uyarınca İşbu İlamın tebliğ tarihinden itibaren altmış gün içerisinde Sayıştay

Temyiz Kurulu nezdinde temyiz yolu açık olmak üzere oy birliğiyle karar verildi.